

TALOUSHALLINNON OSA-ALUEIDEN ULKOISTAMINEN

Liiketoiminnan opinnäytetyö

Tradenomi

Syky 2022

Vera Latvala

Tässä opinnäytetyössä tutkitaan taloushallinnon osa-alueiden ulkoistamista. Sen teoriaa, yleisyyttä ja yleisimpiä syitä. Teoriaosuudessa pääasiallisina lähteinä toimivat Sanna Lahden ja Tero Salmisen ”Digitaalinen taloushallinto” (2014) sekä Antti Ahon ”Kirjanpitäjistä konsultiksi: pääkirja” (2019). Nämä kaksi kirjaa loivat hyvän ja vakaan pohjan opinnäytetyölle. Näiden lisäksi lähteinä on käytetty monia eri lähteitä verkosta. Teoriassa avattiin käsitteinä yleisesti taloushallinto, taloushallinnon osa-alueet, digitalisaatio, tilitoimisto, digitalisaation vaikutus taloushallintoon sekä ulkoistaminen.

Tutkimusosio tehtiin kuvailevana kirjallisuuskatsauksena, mikä tarkoittaa aiempiin aiheista tehtyihin tutkimuksiin tutustumista. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus on kirjallisuuskatsauksien vapain muoto, joten se sopi tähän opinnäytetyöhön. Lähteinä käytettyjä tutkimuksia olivat muiden oppilaiden tekemät opinnäytetyöt sekä taloushallintoliiton vuonna 2022 tekemä tutkimus taloushallinnon ulkoistamisesta.

Tutkimusosiossa huomattiin, että yleisimmin ulkoistettava osa-alue oli ehdottomasti kirjanpito. Myös esimerkiksi palkkahallintoa sekä laskutusta ulkoistetaan aika paljon. Suurimpia syitä ulkoistaa taloushallintoa ovat ydinliiketoimintaan keskittyminen sekä rahallinen säästö. Eniten ulkoistamista tapahtuu keskisuurissa ja suurissa yrityksissä. Taloushallinnon ulkoistaminen yleistyy myös jatkuvasti.

Huomattiin myös, että yleisimpiä syitä olla ulkoistamatta taloushallintoa olivat tehokas sisäinen taloushallinnon tiimi, säästöjä ei synny tarpeeksi sekä se, että yritykset halusivat olla kontrollissa omaan taloushallintoonsa. Jonkin verran oltiin myös huolissaan siitä, että tärkeitä yrityksen sisäisiä tietoja pääsisi vuotamaan tai niitä olisi liian monella eri henkilöllä hallussa. Myös huonot edelliset kokemukset saivat yrityksen pitäytymään poissa ulkoistamisesta.

Avainsanat Taloushallinto, taloushallinnon osa-alueet, ulkoistaminen, tilitoimisto

Sivut XX sivua

This thesis examines the outsourcing of various segments of financial administration, including the theory, generality, and the most common reasons for it. The literature used for this research consisted of Sanna Lahti's and Tero Salminen's "Digitaalinen taloushallinto" (2014) and Antti Aho's "Kirjanpitäjistä konsultiksi: pääkirja" (2019) as the main sources of theory. These two books provided a solid base for this thesis. Along with the books, many online sources were utilized. In the theory section, concepts like financial administration, segments of financial administration, digitalization, the impact of digitalization on financial administration and outsourcing were have been explained.

The research section has been realized as a descriptive literature review. This constitutes studying the previous researches on the same area. Descriptive literature review is known as the most unconstrained form from literature reviews, so it was applicable for this thesis. Sources for the research part were other students' thesis and Taloushallintoliitto's research about outsourcing the financial administration from 2022.

The research part revealed that the most commonly outsourced segment of financial administration was bookkeeping. Also, payroll administration and billing were typically outsourced. The main reasons for outsourcing financial administration were focusing on the core business and saving money. Mostly, the companies outsourcing their financial administration were large and middle-sized companies. The number outsourcing operations of financial administration is constantly growing.

It was also acknowledged that the most common reasons for not outsourcing were owning an effective internal financial administration team, not achieving enough savings and desire to stay in control of one's own financial administration. Some companies were also concerned that important company information might leak out of the company or spread among too many people. In some cases, not good previous experiences formed barrier for outsourcing.

Keywords Financial administration, divisions of financial administration, outsourcing, bookkeeping agency

Pages XX pages

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Taloushallinto ja sen osa-alueet	2
2.1	Ostolaskuprosessi	3
2.2	Myyntilaskuprosessi.....	3
2.3	Matka- ja kululaskuprosessi	4
2.4	Maksuliikenne ja kassanhallinta	4
2.5	Käyttöomaisuuskirjanpito	5
2.6	Palkkakirjanpito.....	5
2.7	Pääkirjanpito.....	6
2.8	Raportointiprosessi	6
2.9	Arkistointi ja kontrolloinnit	7
3	Digitalisaatio ja tilitoimistot	7
3.1	Digitalisaatio.....	7
3.2	Tilitoimisto	8
3.3	Digitalisaation vaikutus taloushallintoon.....	9
4	Ulkoistaminen.....	9
4.1	Taloushallinnon osa-alueiden ulkoistaminen	10
4.2	Miksi kannattaa ulkoistaa?	10
5	Tutkimusosio	11
5.1	Kirjallisuuskatsaus	11
5.2	Opinnäytetyöt	12
5.3	Taloushallintoliiton tutkimus	14
5.3.1	Taloushallinnon ulkoistaminen	15
5.3.2	Palkkahallinnon ulkoistaminen	16
6	Yhteenveto	17
	Lähteet.....	19

1 Johdanto

Tässä opinnäytetyössä perehdytään taloushallinnon osa-alueiden ulkoistamiseen tilitoimistoille sekä siihen, miten digitalisaatio on vaikuttanut, ja tulee yhä vaikuttamaan, nykypäivän taloushallintoon sekä kirjanpitäjään ammattikuntana. Tutustutaan termeihin taloushallinto, taloushallinnon osa-alueet, ulkoistaminen ja tilitoimistot syvemmin ja pohditaan digitalisaation vaikutusta näihin.

Tilitoimistojen palveluiden käyttäminen taloushallinnon hoitamisessa lisääntyi paljon digitalisaation myötä ja on yhä lisääntymään päin. Sähköistymisen myötä asiakirjojen käsittely ja lähettäminen on muuttunut helpommaksi ja erilaisten automatisoitujen ohjelmistojen avulla kirjanpitäjän ammattikunnasta on tulossa konsulttityötä, eli asiantuntijatyötä.

Opinnäytetyössä syvennytään taloushallinnon osa-alueisiin sekä niiden ulkoistamiseen. Mitä muutoksia on tapahtunut, ja mitä tulee vielä tapahtumaan. Mitä tapahtuu kirjanpitäjän ammattikunnalle, katoaako se kokonaan vai muuttuuko se digitalisaation myötä korkeampiarvoiseksi työksi. Mitä kirjanpitäjän työ piti ennen sisällään, ja mitä se nykyään sekä tulevaisuudessa pitää sisällään.

Tutkitaan myös, mitä palveluita tilitoimistot tarjoavat, ja mitä he voisivat tulevaisuudessa tarjota enemmän. Selvitetään, millaista tukea yrittäjät oikeasti tarvitsisivat tilitoimistoiltaan nyt ja tulevaisuudessa.

Opinnäytetyön teoria pohjautuu suurimmilta osin Sanna Lahden ja Tero Salmisen vuonna 2014 julkaistuun teokseen ”Digitaalinen taloushallinto” sekä Antti Ahon vuonna 2019 julkaistuun teokseen ”Kirjanpitäjästä konsultiksi: Pääkirja”. Käytin näitä kirjoja, sillä ne keskittyvät taloushallintoon ja erityisesti sen muutokseen digitalisaation myötä. Opinnäytetyöllä ei ole toimeksiantajaa.

Tutkimusmenetelmät voidaan jakaa kahteen ryhmään, empiirisiin sekä teoreettisiin tutkimuksiin. Empiiriset tutkimukset voidaan edelleen jakaa kahteen ryhmään, laadullisiin eli kvalitatiivisiin sekä määrällisiin eli kvantitatiivisiin tutkimuksiin. Laadullisessa tutkimuksessa pyritään keräämään tietoa ja ymmärtämään se yksilön näkökulmasta. Määrällisessä tutkimuksessa pyritään saamaan aikaan tarkkoja tilastotieteellisiä lukuja. Laadullinen tutkimus on luonteeltaan hieman pehmeämpi

kuin määrällinen tutkimus. Laadullista tutkimusta on kuvattu myös epämuodollisempaan tutkimustapana verrattuna määrälliseen tutkimukseen. (SurveyMonkey, n.d.) Kuitenkin jokainen tutkimus sisältää hieman kumpaakin, laadullista sekä määrällistä tutkimusta.

Opinnäytetyössäni käytän pääasiassa laadullista tutkimusmenetelmää, dokumenttianalyysia, eli kirjallisen aineiston analyysia. Tähän tutkimukseen on haettu Theseuksesta opinnäytetöitä hakusanalla ”Taloushallinnon ulkoistaminen”. Näistä on valikoitu työn aiheeseen parhaimmin sopivimmat, joita tuli loppujen lopuksi 12.

2 Taloushallinto ja sen osa-alueet

Taloushallinnolla tarkoitetaan järjestelmää, jossa yrityksen rahan menoa sekä tuloa seurataan. Näiden informaatioiden avulla raportoidaan yrityksen sidosryhmille tarvittavista tiedoista, esimerkiksi verottajalle veroasioista. Taloushallintoon kuuluu monia yritykselle tärkeitä eri osa-alueita, ilman osaavia taloushallinnon ammattilaisia yritys ei toimi. Taloushallinnon raportoinnista on säädetty laissa, jonka takia taloushallinnon raportoinnit on myös pakko suorittaa. Yrityksellä itsellään voi olla taloushallinnon tiimi, joka koostuu osaavista ammattilaisista, jotka ovat yrityksen palkkalistoilla. Toinen mahdollisuus on ulkoistaa taloushallinto tilitoimistoille joko osittain tai kokonaan. (Lahti & Salminen, 2014, s. 16)

Taloushallinto voidaan jakaa ulkoiseen sekä sisäiseen laskentatoimeen. Ulkoinen laskentatoimi, eli yleinen laskentatoimi, pitää sisällään informaatioita yrityksen ulkopuolisille tahoille, esimerkiksi sijoittajille tai verottajille. Sisäiseen laskentatoimeen, eli johdon laskentatoimeen, lukeutuvat yrityksen informaatiot sen johdolle. Nämä informaatiot auttavat päätöksentekijöitä päätöksissään. (Ahti Viita, n.d.)

Taloushallinto jäsenellään eri osa-alueisiin ja käytetyn lähteen mukaan jäsentely voi hieman muuttua. Käyttämäni jäsentely on kirjasta ”Digitaalinen taloushallinto”, jonka on kirjoittanut vuonna 2014 Sanna Lahti ja Tero Salminen. Tämän lähteen mukaan taloushallinto on jäsenelty seuraavasti: ostolaskuprosessi, myyntilaskuprosessi, matka- ja kululaskuprosessi, maksuliikenne ja kassanhallinta, käyttöomaisuuskirjanpito, palkkakirjanpito, pääkirjanpito, raportointiprosessi, arkistointi sekä kontrollit. Seuraavaksi avaan hieman, mitä missäkin osa-alueessa käsitellään. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 16–18)

2.1 Ostolaskuprosessi

Ostolaskuprosessissa käsitellään nimensä mukaan yrityksen tekemiä ostoja muilta toimijoilta. Esimerkiksi siis, kun yritys ostaa toiselta yritykseltä materiaalit, josta jalostaa omat tuotteensa. Ostolaskut ovat digitalisaation myötä siirtyneet lähes kokonaan sähköisiksi, sillä se nopeuttaa ja helpottaa prosessia. Vuonna 2020 otettiin käyttöön uudistettu lakimuunnos, jonka mukaan asiakkaalla on oikeus vaatia kaikki laskunsa sähköisessä muodossa. Ostolaskuprosesseille on erillisiä järjestelmiä, joita esimerkiksi tilitoimistot käyttävät. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 52–53)

Ostolaskuprosessi alkaa laskun saamisesta ja etenee laskun maksamisesta kirjanpitoon kirjatuksi sekä lopulta arkistoiduksi. Osto- ja myyntilaskuprosessit muodostavat kirjanpidon suurilta osin. Ostoreskontra on usein kuultu termi, joka tarkoittaa käytännössä luetteloa kaikista ostolaskuista, maksamattomista sekä maksetuista. Sieltä voi tarkistaa, milloin laskun eräpäivä on sekä tutkia jo aiemmin maksettujen laskujen tietoja. (Isolta, n.d.)

2.2 Myyntilaskuprosessi

Myyntilaskuprosessissa käsitellään yritykselle tulleita myyntejä ja niiden laskutusta. Esimerkiksi, kun asiakas ostaa yritykseltä yrityksen tarjoamaa tuotetta tai palvelua. Myyntilaskuprosessi pitää sisällään myös perinnän, mikäli asiakas ei suorita sovittua maksua sovituksessa ajassa. Myyntilaskutus ja sen toimiminen ovat yritykselle erittäin tärkeitä, sillä yritys rahoittaa toimintansa osittain näillä myynneillä ja niistä saaduilla varoilla. (Lahti & Salminen, 2014, s. 78)

Myyntilaskuprosessi alkaa myyntilaskun luomisesta ja jatkuu sen toimittamiseen asiakkaalle, maksusuoritukseen ja sen kirjaamiseen kirjanpitoon ja edelleen arkistoiduksi.

Myyntilaskuprosesseja on erilaisia riippuen siitä, minkälaisessa tilanteessa myynti on tehty. Erilaisia myyntilaskuprosesseja ovat esimerkiksi käteismyynti, verkkokauppa, tilausperusteinen myynti, sopimusperusteinen myynti, projektiperusteinen myynti, prosessi- tai aikaperusteinen myynti, edelleen laskutus sekä manuaalilaskutus. (Lahti & Salminen, 2014, s. 86)

Myyntireskontra on luettelo, josta löytyvät kaikki yrityksen myyntilaskut, jo maksetut sekä maksamattomat. Täältä voidaan helposti tarkistaa vanhojen myyntilaskujen tietoja sekä hallinnoida myyntilaskuja, joiden eräpäivä lähestyy tai on mennyt jo. Täältä maksamattomat

myyntilaskut, joiden eräpäivä on mennyt, kulkeutuvat maksumuistutuksen kautta laskun perintään. (Isolta, n.d.)

2.3 Matka- ja kululaskuprosessi

Matka- ja kululaskuprosessi pitää sisällään yrityksen työntekijöille kertyvät työhön liittyvät matka- ja hankintakulut. Tällaisiksi kuluiksi voidaan luokitella esimerkiksi työntekijän työmatkoista maksettavat kilometrikorvaukset, muut matkoihin liittyvät kulut ja ostokset, neuvottelu- ja edustuskulut sekä yrityksen toimisto- ja kahvitarvikehankinnat. (Lahti & Salminen, 2014, s. 101)

Matka- ja kululaskut suoritetaan yleensä työntekijän omista rahoista sinä hetkenä, mutta menot maksetaan työntekijälle takaisin. Toinen vaihtoehto on, että työntekijälle on annettu haltuun yrityksen luottokortti, jolloin suoritukset menevät automaattisesti yritykseltä. Käytännössä prosessi koostuu seuraavista: matka- tai kululaskun laadinta, asia- sekä kuittitarkastukset, takaisinmaksu ja viimeiseksi kirjaus kirjanpitoon ja edelleen arkistoitavaksi. (Lahti & Salminen, 2014, s. 102)

2.4 Maksuliikenne ja kassanhallinta

Maksuliikenteessä ja kassanhallinnassa raportoidaan yrityksen taloushallinnolta pankille tapahtuneet maksutapahtumat. Esimerkiksi siis kassa- ja käteistapahtumat, maksu- ja luottokorttitapahtumat sekä mobiili- ja internetmaksut. Tähän kuuluu myös maksutapahtumien käsittely yrityksen taloushallintajärjestelmissä. (Lahti & Salminen, 2014, s. 17)

Maksuliikennettä on yrityksellä kahteen suuntaan, ulos- ja sisäänpäin. Ulospäin menevät maksut ovat yrityksen kuluja, ja sisäänpäin tulevat maksut tuloja. Uloslähtevää maksuliikennettä ovat ostolaskujen maksut, matka- ja kululaskujen maksut, palkkojen maksut, rahoitustapahtumat (lainanlyhennykset ja korot), veromaksut sekä muut manuaalilaskut. Sisään tulevaa maksuliikennettä taas ovat myyntireskontran suoritukset eli asiakkaiden maksamat laskut, käteismyynnin tilitykset sekä pankkikortti-, luottokortti- ja verkkopankkimaksut. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 118–121)

2.5 Käyttöomaisuuskirjanpito

Käyttöomaisuuskirjanpidossa seurataan yrityksen hankintoja sekä poistoja. Tällaisia hankintoja voivat olla esimerkiksi yrityksen konehankinnat. Siinä seurataan myös tällaisten koneiden myynti- ja romutustapahtumia. (Lahti & Salminen, 2014, s. 130)

Käyttöomaisuuskirjanpitoon riittää pienemmillä yrityksillä excel-taulukko, sillä hankintoja ja poistoja on tietenkin vähemmän kuin suurilla yrityksillä. Jos hankintoja ja poistoja on paljon, kuten suurilla yrityksillä tuppaa olemaa, on järkevää käyttää käyttöomaisuusohjelmaa tai -moduulia. Näissä ohjelmistoissa esimerkiksi poistolaskenta ja poistojen kirjaus pääkirjanpitoon on automaattista. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 130–131)

2.6 Palkkakirjanpito prosessi

Palkkakirjanpito prosessissa käsitellään nimensä mukaan palkanlaskentaa sekä työtuntien seurantaa. Palkkakirjanpito prosessit ovat yritykselle merkittävä taloushallinnon osa-alue ja monille yrityksille myös suurin kuluerä. Riippuen yrityksestä, palkkahallinto voi olla osa taloushallintoa tai henkilöstöhallintoa. Palkkahallinto on myös yksi yleisimmin ulkoistetuista taloushallinnon osa-alueista. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 135–136)

Palkkahallinto on laaja kokonaisuus ja palkanlaskennan lisäksi siihen sisältyykin henkilöstö- ja työsuhteasioita sekä niiden hallinta, työajanseuranta, työvuorosunnittelu, palkkakirjanpito ja viranomaisraportointi. Palkanlaskennassa hyödynnetään nykyaikaisia siihen tarkoitettuja ohjelmia sekä automaatiota, joiden avulla tiedot ovat ajantasaisia ja monilta inhimillisiltä virheiltiltä vältytään. (Priima yrityslaskenta, 2020)

Palkkahallinnon ulkoistaminen on tavanomaista ja kannattavaa, näin yritys hallitsee siihen liittyviä riskejä. Palkkahallinnon ulkoistaessa yritys voi olla varma, että palkkahallintoa käsittelee alan osaavat ammattilaiset nykyaikaisilla ohjelmistoilla, eikä esimerkiksi henkilöstöhallintoon erikoistuneet henkilöt yrityksen palkkalistoilta. Henkilöstöhallinnon ammattilainen saa näin ollen keskittyä vain omaan osaamisalaansa. (Priima yrityslaskenta, 2020)

2.7 Pääkirjanpito prosessi

Pääkirjanpito koostuu muiden edellä mainittujen osa-alueiden yhteen kokoamisesta sekä niin sanotuista muistitositteista. Tällaisia muistitositteita voivat olla esimerkiksi jaksotukset sekä niiden purut, oikaisut ja korjaukset, täsmäystitteet, vyörytykset ja muut sisäiset kustannussiirrot, laskennalliset kurssierot sekä maksettava arvonlisävero. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 150–151)

Myyntireskontrasta pääkirjanpitoon kirjataan myyntilaskut ja myynnin maksut, ostoreskontrasta ostolaskut ja -maksut, matka- ja kulureskontrasta matka- ja kululaskut, maksuliikenteestä tiliotetapahtumat, laina- ja talletusreskontrasta korkokulut ja -tuotot, palkkakirjanpidosta palkkakirjaukset ja lomapalkkavelat, vaihto-omaisuuskirjanpidosta varastonmuutokset sekä käyttöomaisuusreskontrasta poistot, romutukset ja käyttöomaisuusmyynnit. (Lahti & Salminen, 2014, s. 152)

2.8 Raportointiprosessi

Raportointiprosessi pitää sisällään raporttien muodostamisen ja niiden jakelun. Raportit tehdään aiemmin mainittuiden osa-alueiden pohjalta. Raportointi on jaettu ulkoiseen ja sisäiseen raportointiin sen mukaan, mille sidosryhmälle raportit on tarkoitettu. Ulkoisella tarkoitetaan siis esimerkiksi verottajia ja sijoittajia, ja sisäisellä yrityksen johtoa. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 171–172)

Raportointi on yrityksen imagolle tärkeää, sillä se lähettää niin paljon tietoa yrityksestä sidosryhmille, ja vaikuttaa näin ollen ihmisten kokonaiskuvaan yrityksen tilanteesta. Ne myös helpottavat yrityksen johdon, sekä sijoittajien, tekemiä päätöksiä, sillä ne kertovat paljon yrityksen sen hetkisestä taloustilanteesta. Raportoinnit kannattaa myös mahdollisuuksien mukaan automatisoida niin pitkälle kuin mahdollista, näin vältetään virheitä, ollaan nopeampia ja täsmällisempiä sekä hyvin automatisoitu raportointi tekee yritykselle suuren taloudellisen säästön. (Lahti & Salminen, 2014, s. 171)

2.9 Arkistointi ja kontrolloinnit

Arkistoinnissa pidetään yrityksen tärkeitä asiakirjoja, joiden tulee olla saatavilla. Arkistointi on nykyään siirtynyt täysin sähköiseksi lukuun ottamatta tasekirjaa, jonka on löydettävä paperisena. Sähköisen arkistoinnin hyötyjä ovat esimerkiksi tietojen hakemisen nopeus, tilasäästö sekä se, että dokumentteihin pääsee käsiksi ajasta ja paikasta riippumatta. Arkistoinnissa löytyy kaikki edellisten osa-alueiden dokumentit. (Lahti & Salminen, 2014, s. 200)

Arkistointia on kahta erilaista, aktiiviarkisto sekä pysyväisarkisto. Aktiiviarkistot on jaettu taloushallinnon osa-alueiden kesken, mutta pysyväisarkistossa on kaikki tositteet jokaisesta osa-alueesta. Kaikki tositteet menevät ensin aktiiviarkistoon, josta ne siirretään vähintään tilikausittain pysyväisarkistoon, jossa tositteet säilytetään lopullisesti. Arkistointiohjelmistossa tärkeää on toimiva käyttöoikeusominaisuus, jotta tietoja tarvitseva pääsee itse selaamaan tositteita. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 202–203)

Kontrolloinneissa pidetään silmällä yrityksen johdon asettamia tavoitteita ja varmistetaan niiden saavuttaminen. Tällä tavalla seurataan esimerkiksi työntekijöiden tehokkuutta ja raportointien luotettavuutta. (Lahti & Salminen, 2014, s. 188)

Kontrollointeja voi olla yleisiä sekä prosessikohtaisia. Yleisiin kontrollointeihin kuuluvat esimerkiksi vaarallisten työyhdistelmien estäminen ja seuranta, pakolliset syöttötiedot, duplikaattien estäminen, limiitit sekä syötetyn arvon tarkistukset. Prosessikohtaiset kontrolloinnit jakautuvat järjestelmäkontrolleihin sekä järjestelmän ulkopuolisiin kontrolleihin. Nämä kontrollit jaetaan vielä taloushallinnon eri osa-alueiden kesken. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 190–194)

3 Digitalisaatio ja tilitoimistot

3.1 Digitalisaatio

Digitalisaatiolla tarkoitetaan muutosta, jossa tietotekniikkaa käytetään hyödyksi yhä enemmän ja enemmän. Digitalisaation myötä ihmisten elämät helpottuvat, enää ei tarvitse päästä fyysisesti pankkiin hoitamaan raha-asioitaan, vaan internetin välityksellä pystyy käyttämään valtaosaa pankin palveluita. Monille, varsinkin väestön vanhimmille, digitalisaatio tuo kuitenkin vaikeuksia.

Sen perässä voi olla vaikea pysyä, tietoteknisiä taitoja ei ole tai ihmisellä voi olla ajattelutapa, jonka mukaan digitalisaatio on huono asia, eikä hän tämän takia halua käyttää tietotekniikkaa.

Digitalisaatio myös kehittyy jatkuvasti. Arkielämässä voi huomata monia asioita ympärillään, jotka automatisoituvat. Esimerkiksi robotti-imurit -sekä ruohonleikkurit hoitavat hommat ilman ihmistä sekä pikaruokaravintoloissa on tilausautomaatteja, jolloin tilauksien vastaanottaminen automatisoituu. Koneet siis korvaavat ihmisen tekemän työn näissä kohdissa. Kuitenkin digitalisaatio tuo myös uusia mahdollisuuksia työelämään. Esimerkiksi kirjanpitäjän työ on ollut rutiininomaista, ja rutiinistyöstä maksetaan yleensä pienempää palkkaa. Automatisaation myötä kirjanpitäjän työstä poistuu tiettyjä rutiinitöitä, jolloin työstä tulee asiantuntijatyötä. (Aho, 2019, s. 25)

3.2 Tilitoimisto

Tilitoimisto on yritys, jonka työntekijät ovat taloushallinnon ammattilaisia. Tilitoimistot hoitavat siis muiden yritysten taloushallinnon joko osittain tai kokonaan. Näin ollen yrityksellä itsellään ei ole pakko olla taloushallinnon tiimiä palkkalistoillaan, vaan se voi ulkoistaa nämä tehtävät toiselle yritykselle. Usein taloushallinnosta osa on ulkoistettu ja osa tehdään yrityksen sisällä. Yleisimpiä ulkoistettavia taloushallinnon osa-alueita ovat palkanmaksu ja kirjanpito.

Tilitoimiston voi perustaa käytännössä kuka vain ja niitä on monenlaisia. On muutaman ihmisen kokoisia tilitoimistoja sekä suurien, monien satojen työntekijöiden kattavia tilitoimistoja, kuten Suomessa vaikuttava Accountor Services Oy. Tilitoimistoa valitessa täytyy siis olla tarkka, että palkkaa juuri yritykselle sopivan tilitoimiston. Eroja on paljon, esimerkiksi hinnoissa, henkilöstön osaamisessa sekä käytettävissä ohjelmistoissa. Tilitoimiston edustajan kanssa on myös tultava toimeen.

Auktorisoidulla tilitoimistolla tarkoitetaan tilitoimistoa, jonka henkilöstön osaamista, toimintatapoja sekä ohjelmistoja tarkkaillaan ja niiden on oltava hyväksytyllä tasolla. Auktorisoitu tilitoimisto lupaa siis olevansa osaava ja luotettava. Tällaisen tilitoimiston on täytettävä ainakin seuraavat kriteerit: toimintatapa ja taloudellinen tilanne on tarkistettu, luotettavat järjestelmät, kirjalliset sopimukset, vastuuvakuutukset, osaavat työntekijät sekä säännöllisten valvontatarkastusten läpäisy. (Talouskuutio, 2018)

3.3 Digitalisaation vaikutus taloushallintoon

Enää kirjanpitäjällä ei ole suurta pinoa papereita ja kuitteja, vaan kaikki tiedot siirtyvät pikkuhiljaa sähköisiksi ja automatisoiduiksi. Digitalisaatio on vaikuttanut yritysten taloushallintoon jo paljon ja tulee vaikuttamaan jatkossakin. Itseasiassa, digitalisaation myötä taloushallinnon töihin ei tarvita enää samalla tavalla ihmisiä kuin ennen. Työntekijät voivat kuitenkin päättää, kehittyvätkö he digitalisaation mukana, vai siirtyvätkö uusiin ammatteihin. Nykymaailman työelämässä sopeutuvuus muutoksiin on välttämätöntä menestykselle. (Aho, 2019, ss. 23–24)

Seuraava suurempi muutos, joka vaikuttaa taloushallintoon on alv-raportoinnin uudistus. Uudistus piti ottaa käyttöön vuonna 2022, mutta koronapandemian vuoksi käyttöönottoajankohta myöhästyi ja uutta ajankohtaa ei olla vielä päätetty. Nykyään alv-raportoinnit tehdään Verohallinnolle kausittain, esimerkiksi aina kuukauden lopussa. Käytännössä uudistuksessa on kyse siitä, että alv-raportoinnin suhteen siirryttäisiin lasku- ja kuittikohtaiseen raportointiin. Näin Verohallinto saisi valvottua ja neuvottua verotusta reaaliajassa ja tarkemmin. (Vero.fi, 3.9.2020.)

Alv-raportoinnin muutoksella olisi vaikutusta taloushallinnon ohjelmistoille sekä tilitoimistoille. Kaikkiin muutoksiin kestää tottua, niin ihmisen kuin ohjelmistonkin. Automaatio on kuitenkin myös tässä hyödynnettävissä, joten muutokseen päästäisiin varmasti nopeasti sisään, kun ohjelmistot saadaan testattua toimiviksi. Tilitoimistoille muutos aiheuttaisi alkuunsa enemmän työtä, mutta tämäkin tasaantuisi kokemuksen kartuttua. (Rantalainen, 2022)

4 Ulkoistaminen

Ulkoistamisella tarkoitetaan sitä, että joku yrityksen ulkopuolelta hoitaa asiat, usein siis tähän erikoistunut toinen yritys eli tilitoimisto. Palvelua ostava yritys siis maksaa tilitoimistolle, jotta esimerkiksi palkanmaksu hoituu asiakasyrityksen puolesta. Näin säästyy usein vaivaa sekä työtilaa yritykseltä. Yritys pystyy myös paremmin keskittymään oman liiketoimintansa alaan liittyviin tehtäviin, kun taloushallintoon liittyvät asiat voidaan jättää sen ammattilaisille.

Pienillä yrityksillä taloushallinnon ulkoistaminen on ollut jo kauan yleistä, sillä pienemmissä yrityksissä harvoin on osaavaa ammattilaista ja yrittäjät haluavat pistää koko työpanoksen yrityksen ydinliiketoimintaan. Ulkoistaminen on ollut jo 2010-luvulta asti kasvava trendi, joten nykyään useampi keskisuurikin yritys on ulkoistanut taloushallintonsa.

4.1 Taloushallinnon osa-alueiden ulkoistaminen

Ulkoistaminen on mahdollista tehdä kokonaan tai osittain, jokaiselle yritykselle räätälöidään heille sopiva diili siitä, kuinka laajasti tilitoimisto hoitaa taloushallinnon. Useilla tilitoimistoilla on myös valmiita paketteja, joista voi tutkia, mikä olisi se sopivin juuri omalle yritykselle.

Taloushallinnon osa-alueista yleisimpiä ulkoistettavia toimintoja ovat kirjanpito sekä palkanlaskenta. Tilitoimistojen tarjoamia palveluja ovat esimerkiksi tilinpäätös, laskutus, laskujen maksu, tilausten lähetys, työnantaja- ja veroilmoitusten laatiminen, tuloslaskelma, tase sekä yritysneuvonta. Kuitenkin eri tilitoimistojen tarjoamissa palveluissa voi olla eroja joko sisällöllisesti tai tarjottavien palveluiden laajuudessa. (Tilitoimisto Pulkkinen, n.d.)

4.2 Miksi kannattaa ulkoistaa?

Kuten jo mainittua, teknologian kehityksen myötä ulkoistamisesta on tullut jatkuvasti suositumpaa kaikkien yrityskokojen yhteydessä. Teknologian ja automaation kehittyessä uusien järjestelmien käytöstä on tullut yhä tärkeämpää, jotta taloushallinto on mahdollisimman helppoa ja nopeaa. Ulkoistaessa taloushallinnon osa-alueita tilitoimistoille, yritykset varmistavat uusien ohjelmistojen käytön ja osaamisen. Näin yrityksen sisäisten työntekijöiden ei tarvitse opetella käyttämään uutta ohjelmistoa, eikä yrityksen tarvitse maksaa lisenssiä itse.

Viime aikoina on tullut myös lakiuudistuksia, jotka vaikuttavat taloushallintoon ja sen hoitoon merkittävästi. Esimerkkinä tällaisesta vaikuttavasta muutoksesta vaikkapa aiemmin mainittu alv-raportoinnin muutos. Kun yritys on ulkoistanut taloushallintonsa, ei tätäkään yrityksen sisäisten työntekijöiden tarvitse opetella uudestaan.

Näiden lisäksi hyötyjä on monia, kuten aiemmin mainitut ydinliiketoimintaan keskittyminen sekä rahallinen säästö. Ulkoistamisella varmistetaan myös, että taloushallinto toimii, vaikka yrityksellä olisikin käsillä erikoisempi tilanne, kuten suuri aalto sairastapauksia. Taloushallinnon tulee toimia oli tilanne mikä tahansa, sillä laskut sekä palkanmaksut eivät saa myöhästyä.

5 Tutkimusosio

Tutkimusmenetelmänä tässä opinnäytetyössä käytetään kirjallisuuskatsausta liittyen taloushallinnan ulkoistamiseen. Tämä opinnäytetyö on kuvaileva kirjallisuuskatsaus. Lähteinä tutkimusosioon ovat muiden aiheesta aiemmin tekemät opinnäytetyöt sekä taloushallintoliiton tutkimus.

Opinnäytetyöt on löydetty Theseuksesta hakusanalla ”Taloushallinnon ulkoistaminen”, ja näillä hakuehdoilla löytyi yhteensä 1159 tutkimusta. Tutkimuksia tuli niin monta, että niiden seasta on valikoitu parhaiten tämän opinnäytetyön aiheeseen sopivat tutkimukset käsiteltäväksi. Valittuja opinnäytetöitä tuli käsiteltäväksi 12 kappaletta. Aikahaarukka mukaan otetuille tutkimuksille oli vuodesta 2011 vuoteen 2022 asti. Osa tutkimuksista on siis jo vanhoja, mutta näin niissä hyviä, yhä tänä päivänä voimassa olevia huomioita.

Opinnäytetöiden lisäksi tutkimusosiossa on käytetty taloushallintoliiton vuonna 2022 tekemää laajaa tutkimusta taloushallinnon ulkoistamisesta. Tästä tutkimuksesta sain käyttööni muutamia dioja, jotka liittyivät hyvin omaan opinnäytetyöhöni.

5.1 Kirjallisuuskatsaus

Kirjallisuuskatsauksessa tarkastellaan aiemmin tehtyjen tutkimuksien tuloksia liittyen oman tutkimuksen aiheeseen. Tarkoituksena on saada tutkimuksen lukija ymmärtämään aihetta ja sen ajankohtaisia muutoksia. Kirjallisuuskatsaus voidaan jakaa vielä kolmeen eri tyyppiin, jotka ovat kuvaileva kirjallisuuskatsaus, systemaattinen kirjallisuuskatsaus ja meta-analyysi. (Energiaa, 2021)

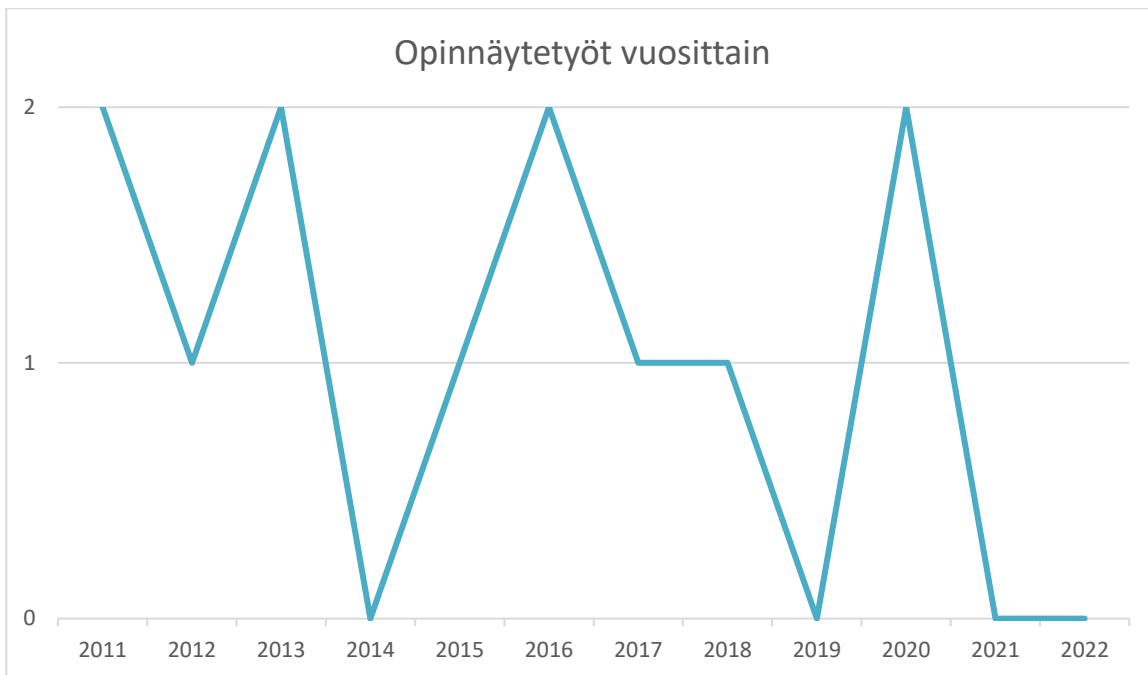
Kuvaileva kirjallisuuskatsaus on kirjallisuuskatsauksen yleisimmin käytetty muoto. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus verrattuna systemaattiseen kirjallisuuskatsaukseen ja meta-analyysiin on kaikista väljin kirjallisuuskatsauksen muoto, jossa ei ole niin tarkkoja sääntöjä. Tarkoituksena on vain kuvata aihetta mahdollisimman laajasti. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus voidaan jakaa vielä kahteen alalajiin, narratiiviseen ja integroivaan kirjallisuuskatsaukseen. Narratiivisessa kirjallisuuskatsauksessa tarkoitus on luoda mahdollisimman laaja kuva aiheesta esimerkiksi historiaa avaamalla. Integroivassa kirjallisuuskatsauksessa taas pyritään avaamaan aihetta mahdollisimman monesta eri näkökulmasta. (Energiaa, 2021)

Systemaattinen kirjallisuuskatsaus on pitkälti samankaltainen kuin integroiva kirjallisuuskatsaus, mutta hieman tiukemmalla aineiston rajauksella. Siinä on siis tarkoitus käsitellä mahdollisimman laajasti aiheeseen liittyvää kirjallisuutta. Systemaattisessa kirjallisuuskatsauksessa tarkoituksena on tehdä työ huolellisesti, varmistaen, että kaikki kirjallisuus, jota käsitellään liittyvät toisiinsa eikä työstä tule epälooginen. (Energiaa, 2021)

Meta-analyysi voidaan jakaa edelleen kahteen, kvalitatiiviseen, eli laadulliseen, ja kvantitatiiviseen, eli määrälliseen, meta-analyysiin. Meta-analyysi on kirjallisuuskatsauksista haastavin tyyppi. Tarkoituksena on nostaa aineistona käytetyistä tutkimuksista tuloksia sekä johtopäätöksiä ja verrata niitä keskenään. Parhaiten meta-analyysi sopii aiheisiin, josta on saatavilla paljon valmista kirjallisuutta, joiden johtopäätökset ovat keskenään ristiriidassa. Meta-analyysin tekijän on oltava tilastotieteellisen lähestymistavan hyvin ymmärtävä henkilö, jotta tutkimuksesta tulee laadukas. (Energiaa, 2021)

5.2 Opinnäytetyöt

Aiheeseen liittyviä opinnäytetöitä oli mukana kaksitoista vuosilta 2011–2022, jotka löytyivät Theseuksesta hakusanalla ”taloushallinnon ulkoistaminen”. Taloushallinnon ulkoistamisesta on tehty suhteellisen vähän opinnäytetöitä. Taloushallinnosta ja ulkoistamisesta erikseen on tehty enemmän, mutta ne harvoin linkittyvät kunnolla toisiinsa. Tavoitteenani oli löytää nimenomaan opinnäytetöitä, joissa tutkitaan juuri taloushallinnon ulkoistamista. Tällaisia töitä löytyi 2010-luvulta alkaen enemmän, tällöin digitalisoituminen, sähköistyminen ja automaatio ovat lisääntyneet, joka on johtanut selvästi myös opinnäytetöiden lisääntymiseen. Opinnäytetyöt olivat jakaantuneet tasaisesti niin, että lähes joka vuodelta löytyi joko yksi tai kaksi opinnäytetöitä.

Theseuksesta hakiessa hakusanoilla ”taloushallinnon ulkoistaminen” tulee tuloksia yli tuhat, joista vain pieni osa on tähän opinnäytetyöhön sopivia hyödynnettäviä. Tämä johtuu siitä, että hakemalla näin, tuloksien joukkoon tulevat kaikki opinnäytetyöt, joissa on mainittu edes toinen haetuista termeistä. Näin ollen tuloksissa on esimerkiksi paljon opinnäytetöitä, joissa käsitellään taloushallintoa, mutta se ei liity mitenkään ulkoistamiseen. Tämän vuoksi olen suodattanut tuloksista sellaiset, jotka mielestäni vastaavat täysin hakukriteereihini. Näitä opinnäytetöitä oli hieman hankala löytää, mutta kuitenkin 12 työtä hyväksyin tähän opinnäytetyöhön.

Vaikka opinnäytetyöt ajoittuvat eri vuosille, oli niissä havaittavissa samankaltaisia tuloksia. Usein esiin nousseita samankaltaisia tuloksia oli esimerkiksi liittyen yleiseen suhtautumiseen ulkoistamista kohtaan sekä suurimmat syyt ja hyödyt ulkoistaa taloushallintoa. Hyötyjä, joita useammassa opinnäytetyössä mainittiin, olivat keskittyminen ydinliiketoimintaan sekä kustannusten alentuminen. Opinnäytetöiden tuloksista tulee ilmi myös taloushallinnon osa-alueet, jotka ulkoistetaan useimmiten. Näitä olivat kirjanpito, palkkalaskenta, laskutus ja perintä. Tuoreemmissa opinnäytetöissä on korostunut yritysten kiinnostus tilitoimistojen konsultaatiopalveluita kohtaan.

Näissä opinnäytetöissä käsiteltiin monesta eri näkökulmasta taloushallinnon ulkoistamista. Veera Heikkinen tutkii opinnäytetyössään ”Eräiden osuuskauppojen kokemuksia taloushallinnon ulkoistamisesta” (2020) esimiesten suhtautumista ulkoistamiseen. Sameli Niemi tutkii opinnäytetyössään ”Pk-yrityksen taloushallinnon ulkoistaminen” (2012) nimenomaan pk-yritysten

näkökulmaa taloushallinnon ulkoistamisessa. Joni Huhtala ja Henna-Riikka Ketola taas tutkivat opinnäytetyössään ”Myynnin ulkoistaminen rovaniemeläisissä yrityksissä” (2013) ulkoistamista keskittyen myyntiin ja Rovaniemen yrityksiin. Satu Niskanen taas keskittyy opinnäytetyössään ”Markkinatutkimus: ulkoistaminen keskisuurissa ja suurissa yrityksissä” (2011) nimen mukaisesti suuriin ja keskisuuriin yrityksiin.

Taloushallinnon ulkoistamisen mahdollisuuksiin, riskeihin ja hyötyihin keskittyen on tehty useampia tutkimuksia. Tästä aiheesta työhöni olen ottanut mukaan Eero Saarlemon opinnäytetyön ”Myynnin ulkoistamisen hyödyt” (2020) sekä Alma Laineen opinnäytetyön ”Taloushallinnon prosessien ulkoistamismahdollisuudet, motiivit ja riskit” (2016). Näitä aiheita sivutaan paljon muissakin opinnäytetöissä, jotka keskittyvät syvemmin muihin aiheisiin liittyen taloushallinnon ulkoistamiseen.

Pekka Hurskainen ja Anssi Laitinen ovat syventyneet kuluttajan näkökulmaan opinnäytetyössään ”Ulkoistamisen vaikutus kuluttajan ostokäyttäytymiseen ja asenteisiin” (2011). Linda Åhman tutkii opinnäytetyössään ”Tulevaisuuden tilitoimisto” (2016) tilitoimistojen muutoksia digitalisaation myötä. Meeri ja Marika Iivanainen tutkivat opinnäytetyössään ”Yrittäjien näkökulmia ulkoistetusta laskutuksesta ja perinnästä” (2015) taas nimenomaan yrittäjien kokemuksia keskittyen laskutuksen ja perinnän ulkoistamiseen. Enni Vainio käsittelee opinnäytetyössään ”Ulkoistetun taloushallinnon palvelunhallinta” (2018) lähinnä pk-seudun yrityksiä, jotka ovat jo ulkoistaneet taloushallintoaan.

Kyselytutkimukset ovat selkeästi olleet suosiossa tutkimusmenetelmistä. Tämä on varmasti helpoin tapa saada käytännön mielipiteitä aiheeseen liittyen. Kyselytutkimuksia on tähänkin opinnäytetyöhön valittujen joukossa paljon. Esimerkkejä hyvistä ja laajoista kyselytutkimuksista ovat Jonna Paulasalon opinnäytetyö ”Tilitoimistopalvelujen kehittämistarpeiden kartoittaminen: kyselytutkimus Seinäjoen alueen mikroyrityksille” (2017) sekä Katja Sinijärven opinnäytetyö ”Kyselytutkimus taloushallinnon ulkoistamisesta” (2013).

5.3 Taloushallintoliiton tutkimus

Taloushallintoliiton tutkimuksen diat, jotka sain käyttööni tähän opinnäytetyöhön, liittyivät syihin, miksi on päätetty ulkoistaa tai jättää ulkoistamatta koko taloushallinto tai vain palkkahallinto. Tutkimuksessa oli järjestetty omat kyselyt kaikille neljälle; miksi on jätetty ulkoistamatta

taloushallinto, miksi on ulkoistettu taloushallinto, miksi on jätetty ulkoistamatta palkkahallinto sekä miksi on ulkoistettu palkkahallinto. Tutkimuksessa oli monivalintakysymyksiä, joista sai valita 1–6 tärkeintä vastausvaihtoehtoa. Tämän lisäksi tutkimuksessa oli yrityspäätäjille osoitettuja avoimia kysymyksiä.

Näiden lisäksi sain dian, josta nähdään yleisimmin ulkoistetut taloushallinnon osa-alueet. 95 % vastanneista ovat ulkoistaneet lakisääteisen kirjanpidon, joten se on selkeästi yleisin ulkoistettava osa-alue. Seuraavaksi yleisimpiä osa-alueita ovat ostolaskujen käsittely, kierrätys ja hyväksymisjärjestelmä, ostoreskontra (34 %), maksatuksen hoitaminen (28 %), sisäinen laskenta tai johdon talousraportointi (26 %) sekä myyntireskontran hoitaminen, laskutus, saatavien seuranta (24 %).

5.3.1 Taloushallinnon ulkoistaminen

Tutkimuksen monivalintavaiheen mukaan suurin syy jättää ulkoistamatta taloushallinto, on yrityksen sisäisen taloushallinnon tiimin hyvä osaaminen ja toimiminen (59 %). Esiin nousivat myös, ettei ulkoistamisella saavuteta tarpeeksi säästöjä (33 %), taloushallinto on liian keskeinen ulkoistettavaksi (27 %) sekä ulkoistamisesta huolimatta yrityksestä on löydyttävä taloushallinnon osaaja tai osaajia (22 %).

Jonkin verran ulkoistamatta jätetään myös sen takia, että hyötyhintasuhde ei ole tarpeeksi suuri, sopivaa palveluntarjoajaa ei löydy sekä siksi, että yritys ei uskalla täysin luottaa ulkoiseen palveluntarjoajaan joko huonojen kokemusten tai yksityisten yritysasioiden vuoksi. Joillakin vastaajilla myös taloushallinto vaatii ymmärrystä heidän ydinliiketoimintansa alasta, jota ei ulkoiselta palveluntarjoajalta löydy.

Tutkimuksessa oli myös avoin kysymys, jossa yrityspäätäjät saivat perustella, miksi yritys on jättänyt taloushallinnon ulkoistamatta. Vastauksia tähän tuli 69. Noin joka kolmannes (23 kpl) kertoi yrityksen toiminnan olevan niin pienimuotoista, ettei ulkoistamisessa ole järkeä. Muita suosittuja vastauksia olivat, että oma yritys hoitaa taloushallinnon (11 kpl), yritys haluaa hoitaa itse taloushallintonsa kustannusten sekä sujuvuuden takia (11 kpl) ja yritys haluaa pitää taloushallinnon osaamisen yrityksen sisällä (8 kpl).

Tämän jälkeen tutkimuksessa oli monivalintakysymys, miksi yritys on ulkoistanut taloushallinnon. Eniten kannatusta saanut vastausvaihtoehto oli yrityksen halu keskittyä ydinliiketoimintaan (72 %). Muita paljon ääniä saaneita vastausvaihtoehtoja olivat esimerkiksi laadukkaampi taloushallinto (49 %), taloushallinnon prosessien jatkuvuuden turvaaminen (37 %), taloushallinnon automatisointi (33 %), oman osaamisen täydentäminen (27 %) sekä kustannussäästöt (18 %).

5.3.2 Palkkahallinnon ulkoistaminen

Palkkahallinnon osuus tutkimuksessa eteni samalla kaavalla kuin aiemmin käsitelty taloushallinnonkin osuus. Ensin siis monivalintakysymykset, joista sai valita 1–6 tärkeintä syytä jättää palkkahallinto ulkoistamatta. Tämän jälkeen yrityspäätäjät saivat vastata avoimeen kysymykseen, miksi yritys on päättänyt olla ulkoistamatta palkkahallintoa. Viimeisenä vielä monivalintakysymys, miksi yritys on päättänyt ulkoistaa palkkahallinnon.

Monivalintaosuudessa kaksi eniten ääniä saaneet vastausvaihtoehdot olivat sisäisen palkkahallinnon tehokkuus ja korkealaatuisuus (49 %) sekä palkkahallinnon ulkoistamisella saatujen säästöjen riittämättömyys (38 %). Seuraavaksi eniten ääniä saaneet vastausvaihtoehdot olivat; ulkoistamisesta huolimatta yrityksen sisällä täytyisi ylläpitää osaamista ja resursseja (22 %) sekä palkkahallinto on liian keskeinen osa-alue ulkoistettavaksi (18 %).

Avoimessa kysymyksessä vastauksia tuli 90. Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, ettei liiketoiminta ollut tarpeeksi suurta ulkoistamisen kannattavuuteen (34 kpl). Muita suosittuja vastauksia olivat, ettei yrityksessä ole palkallisia työntekijöitä (23 kpl), palkkahallinnon osaaminen halutaan pitää yrityksen sisällä (9 kpl) sekä yritys haluaa hoitaa palkkahallinnon itse (9 kpl).

Seuraavassa monivalintakysymyksessä vastattiin siihen, miksi palkkahallinto on ulkoistettu. Eniten ääniä sai se, että yritys haluaa keskittyä ydinliiketoimintaansa (70 %). Seuraavaksi eniten ääniä saaneet vastausvaihtoehdot olivat laadukkaampi palkkahallinto (49 %), palkkahallinnon prosessien jatkuvuuden varmistaminen (49 %), palkkahallinnon automatisointi (36 %), oman osaamisen täydentäminen (24 %) sekä kustannussäästöt (19 %). Aika lailla samoja vastausvaihtoehtoja suosittiin, kuin taloushallinnonkin ulkoistamisessa.

6 Yhteenveto

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia teorian ja kirjallisuuskatsauksen kautta taloushallinnon osa-alueiden ulkoistamista. Teoriaosiossa päälähteinäni olivat Sanna Lahden ja Tero Salmisen ”Digitaalinen taloushallinto” (2014) sekä Antti Ahon ”Kirjanpitäjistä konsultiksi: pääkirja” (2019). Näiden lisäksi käytin erinäisiä lähteitä, joita löysin verkosta sekä muiden aiemmin tehtyjä opinnäytetöitä kirjallisuuskatsauksessa. Lähteet olivat soveltuvat tämän opinnäytetyön aiheeseen, ja niistä sai hyvän ja luotettavan teoriaosion luotua.

Alussa syvennyttiin teoriaan liittyen taloushallintoon ja sen osa-alueisiin. Tästä jatkettiin tutustumaan tarkemmin digitalisaatioon, sen aiheuttamiin muutoksiin ja tilitoimistoihin, jonka jälkeen syvennyttiin vielä ulkoistamiseen. Avattiin siis termit taloushallinto, digitalisaatio, tilitoimisto sekä ulkoistaminen.

Tämän jälkeen oli vuorossa kirjallisuuskatsauksen vuoro, eli syvennyttiin aiheeseen muiden tekemien opinnäytetöiden sekä taloushallintoliiton tutkimuksen pohjalta. Opinnäytetöitä oli paljon, mutta täysin sopivia paljon vähemmän. Tähän opinnäytetyöhön etsittiin nimenomaan taloushallintoa sekä ulkoistamista koskevia opinnäytetöitä.

Opinnäytetöistä ja taloushallintoliiton tutkimuksesta huomattiin, että yleisimmin ulkoistettavat taloushallinnon osa-alueet olivat kirjanpito, palkanmaksu, laskutus sekä perintä. Opinnäytetöistä huomattiin myös, että useimmiten ulkoistamisen tavoitteina oli ydinliiketoimintaan keskittyminen sekä kulujen pienentäminen. Opinnäytetöitä oli monista eri näkökulmista, mutta samat suuntaviivat olivat nähtävissä lähes jokaisessa. Näkökulmia oli esimerkiksi esimiehen, kuluttajan sekä eri kokoisten yritysten. Usein opinnäytetöissä oli käytetty kyselytutkimusta tutkimusmenetelmänä. Näin saatiin luotettavia vastauksia taloushallinnon ja sen ulkoistamisen kanssa työskenteleviltä henkilöiltä.

Lisäksi taloushallintoliiton tutkimuksesta nähtiin yleisimpiä syitä joko ulkoistaa tai jättää ulkoistamatta taloushallinto sekä palkkahallinto. Päällimmäiset johtopäätökset taloushallintoliiton tutkimuksesta olivat, että suurin ulkoistettava osa-alue on kirjanpito. Tutkimuksesta nähtiin myös, että ulkoistaminen tulee tulevaisuudessa kasvamaan yhä.

Tutkimusaiheita, joita vielä voisi toteuttaa liittyen taloushallinnon ulkoistamiseen olisi esimerkiksi vertailututkimus eri kokoisten yritysten kesken, jossa tutkittaisiin eroavaisuuksia liittyen yritysten kokoihin. Tutkimuksia voitaisiin myös tehdä syventyen tiettyihin taloushallinnon osa-alueisiin, esimerkiksi siis palkanmaksuun, kirjanpitoon tai laskutukseen.

Lähteet

Aho, A. (2019). Kirjanpitäjästä konsultiksi: Pääkirja. Alma Talent.

Ahti Viita. (n.d.). *Taloushallinnon osa-alueet: Mitä taloushallinto on?*

<https://ahtiviita.com/taloushallinnon-osa-alueet/>

Ahti Viita. (n.d.). *Ulkoinen ja sisäinen laskentatoimi: Mitä eroa niillä on?*

<https://ahtiviita.com/ulkoinen-ja-sisainen-laskentatoimi/>

Azets. (n.d.). *Palvelut*. Haettu 10.8.2022 osoitteesta <https://www.azets.fi/>

Energiaa. (2021). *Kirjallisuuskatsaus opinnäytetyön muotona*.

<https://energiaa.vamk.fi/osaaminen/kirjallisuuskatsaus-opinnaytetyon-muotona/>

Heikkinen, V. (2020). Eräiden osuuskauppojen kokemuksia taloushallinnon ulkoistamisesta.

Opinnäytetyö. Liiketalouden koulutusohjelma. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Haettu

21.9.2022 osoitteesta <https://www.theseus.fi/handle/10024/355035>

Huhtala, J. & Ketola, H. (2013). Myynnin ulkoistaminen rovaniemeläisissä yrityksissä.

Opinnäytetyö. Liiketalouden koulutusohjelma. Rovaniemen ammattikorkeakoulu. Haettu

21.9.2022 osoitteesta <https://www.theseus.fi/handle/10024/60910>

Hurskainen, P. & Laitinen, A. (2011). Ulkoistamisen vaikutus kuluttajan ostokäyttäytymiseen ja asenteisiin. Opinnäytetyö. Liiketalouden koulutusohjelma. Mikkelin ammattikorkeakoulu.

Haettu 21.9.2022 osoitteesta <https://www.theseus.fi/handle/10024/36607>

Iivanainen, M. & Iivanainen, M. (2015). Yrittäjien näkökulmia ulkoistetusta laskutuksesta ja perinnästä. Opinnäytetyö. Liiketalouden koulutusohjelma. Mikkelin ammattikorkeakoulu.

Haettu 21.9.2022 osoitteesta <https://www.theseus.fi/handle/10024/90356>

Isolta. (n.d.). *Mikä ihmeen myyntireskontra?* <https://www.isolta.fi/myyntireskontra/>

Isolta. (n.d.). *Ostolaskut, ostolaskujen käsittely ja ostoreskontra sähköisesti*.

<https://www.isolta.fi/ostoreskontra/>

Lahti, S. & Salminen, T. (2014). Digitaalinen taloushallinto. Sanoma Pro Oy.

- Laine, A. (2016). Taloushallinnon prosessien ulkoistamismahdollisuudet, motiivit ja riskit. Opinnäytetyö. Liiketalouden koulutusohjelma. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Haettu 21.9.2022 osoitteesta <https://www.theseus.fi/handle/10024/104051>
- Niemi, S. (2012). Pk-yrityksen taloushallinnon ulkoistaminen. Opinnäytetyö. Liiketalouden ja matkailun koulutusohjelma. Vaasan ammattikorkeakoulu. Haettu 21.9.2022 osoitteesta <https://www.theseus.fi/handle/10024/62791>
- Niskanen, S. (2011). Markkinatutkimus: ulkoistaminen keskisuurissa ja suurissa yrityksissä. Opinnäytetyö. Palvelujen tuottamisen ja johtamisen koulutusohjelma. Laurea-ammattikorkeakoulu. Haettu 21.9.2022 osoitteesta <https://www.theseus.fi/handle/10024/34919>
- Paulasalo, J. (2017). Tilitoimistopalvelujen kehittämistarpeiden kartoittaminen: kyselytutkimus Seinäjoen alueen mikroyrityksille. Opinnäytetyö. Liiketalouden tutkinto-ohjelma. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Haettu 21.9.2022 osoitteesta <https://www.theseus.fi/handle/10024/125708>
- Priima yrityslaskenta. (2020). *Yrityksen toimiva palkanlaskennan prosessi: Millainen se on?* <https://www.priimalaskenta.fi/laskenta-blog/yrityksen-toimiva-palkanlaskennan-prosessi>
- Rantalainen. (2022). *Millainen on alv-ilmoittamisen tulevaisuus?* <https://www.rantalainen.fi/julkaisut/blogit-fi/millainen-on-arvonlisaveron-ilmoittamisen-tulevaisuus/>
- Saarlemo, E. (2020). Myynnin ulkoistamisen hyödyt. Opinnäytetyö. Myyntityön koulutusohjelma. Haaga-Helian ammattikorkeakoulu. Haettu 21.9.2022 osoitteesta <https://www.theseus.fi/handle/10024/335248>
- Sinijärvi, K. (2013). Kyselytutkimus taloushallinnon ulkoistamisesta. Opinnäytetyö. Liiketalouden koulutusohjelma. Tampereen ammattikorkeakoulu. Haettu 21.9.2022 osoitteesta <https://www.theseus.fi/handle/10024/64415>
- Summarum. (n.d.). *Yrittäjän taloushallinto – tilitoimiston ja kirjanpitäjän valinta.* <https://www.summarum.fi/yrittajalle/tilitoimiston-ja-kirjanpitajan-valinta/>

SurveyMonkey. (n.d.). *Määrällisen ja laadullisen tutkimuksen ero.*

<https://fi.surveymonkey.com/mp/quantitative-vs-qualitative-research/>

Taloushallintoliitto. (2022). *Taloushallinnon ulkoistustutkimus: Viidennes ulkoistaneista valmis*

vaihtamaan palveluntarjoajaa. <https://taloushallintoliitto.fi/taloushallinnon-ulkoistustutkimus-viidennes-ulkoistaneista-valmis-vaihtamaan-palveluntarjoajaa/>

Talouskuutio.fi. (2018). *Auktorisoitu tilitoimisto – Mitä se tarkoittaa?*

<https://www.talouskuutio.fi/auktorisoitu-tilitoimisto/>

Tilitoimisto Pulkkinen. (n.d.). *Taloushallinto sujuvaksi turhia jäykistelemättä.*

<https://www.tilitoimistopulkkinen.fi/taloushallinto>

Vero. (2020). *Alv-raportoinnin tulevaisuus.* [https://www.vero.fi/tietoa-](https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/uutishuone/verotuksen_muutoksia/alv-raportoinnin-tulevaisuus/)

[verohallinnosta/uutishuone/verotuksen muutoksia/alv-raportoinnin-tulevaisuus/](https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/uutishuone/verotuksen_muutoksia/alv-raportoinnin-tulevaisuus/)

Vainio, E. (2018). *Ulkoistetun taloushallinnon palvelunhallinta.* Opinnäytetyö. Liiketalouden

koulutusohjelma. Vaasan ammattikorkeakoulu. Haettu 21.9.2022 osoitteesta

<https://www.theseus.fi/handle/10024/147987>

Åhman, L. (2016). *Tulevaisuuden tilitoimisto.* Opinnäytetyö. Liiketalouden koulutusohjelma.

Lahden ammattikorkeakoulu. Haettu 21.9.2022 osoitteesta

<https://www.theseus.fi/handle/10024/117987>